

חוכן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף נ"א ע"א

מהיכן ילפינן שצריך להוסיף שמן במנחת חביתי כהן גדול, ומנין שההוספה היא ג' לוגים?

ומנין לג' לוגים?	מנין שצריך להוסיף?	
ממנחת כבשים	מתיבת: בשמן	לר' שמעון ¹
הרי היא כמנחת תמיד	מתיבות: סולת מנחת תמיד	לר' ישמעאל

מנחות דף נ"א ע"ב

מה דרשינן לר' יהודה ולר' שמעון מהפסוקים דלהלן?

לר' שמעון	לר' יהודה	
שכהן הדיוט מתחנך מביא מנחה	שהיורש מקריב במקום הכה"ג שכהן הדיוט מתחנך מביא מנחה ²	מבניו
שכהן גדול מתמנה מביא עשרון ³	שבאה וקרבה כולה ולא חציה	אותה
שמשל ציבור מקריבים במקום כה"ג	שתהא מצוה זו נוהגת לדורות	חק עולם
לליק ברשיי: שלא יעשה שיריים לאכילה ⁴ לליב ברשיי: שבאה וקרבה כולה ולא חציה	לגזירה שוה כליל כליל	כליל תקטר

¹ הנה בביאור סוגיא זו האריכו בה המפרשים, ונכתוב כאן בדרך קצרה. בתחילת הברייתא כתוב: בשמן - להוסיף לה שמן, ומשמע שמזה באנו ללמוד שצריך להוסיף שמן על מנחת חביתי כהן גדול. ועל זה שאלה הגמ' בהמשך דהא גופא קשיא, דהרי בהמשך הברייתא רוצה ללמוד דין זה ממנחת נדבה. ועל קושיא זו נאמרו [לפי גירסת הגמ'] ג' תרוצים. אביי תירץ דהלימוד מבשמן אמרו ר"ש, ור' ישמעאל הוא זה שרצה ללמוד ממנחת נסכים או ממנחת נדבה, ולא עלה לו הלימוד ולכך למד מסולת מנחת תמיד. ורב הונא ס"ל שכולה ר' ישמעאל, ובתחילה גם ר' ישמעאל רצה ללמוד מבשמן. אלא שהוקשה לו דאולי צריך שמן לעצם מה שהיא צריכה שמן [-] לקבוע לה שמן, שלא נחשוב שהיא כמנחת חוטא. ואח"כ רצה ללמוד ממנחת נסכים ולא עלה לו ולכך למד מסולת מנחת תמיד. ורבה אמר שכולה ר"ש, ובתחילה הזכיר את הלימוד האמיתי שהוא משמן, ואח"כ רצה לומר דגם אילו לא נאמר בשמן הייתי יכול ללמוד מדינא, ודן דינא ממנחת נסכים וכו' ולא עלה לו, ולכך סיים שכל הלימוד הוא רק מ-בשמן.

עכ"פ לפי ג' התרוצים יוצא שלמסקנא נחלקו ר"ש ור' ישמעאל מהיכן לומדים, דר"ש לומד מבשמן, ור' ישמעאל ס"ל שא"א ללמוד מבשמן היות שבשמן נצרך לענין לקבוע לה שמן, ושלא נאמר שהיא כמנחת חוטא. וכן לר' שמעון שלומד מבשמן אין עדיין ידיעה כמה, ולמד ממנחת כבשים, ואמר דאף שבפר ובאיל הוא ב' לוגים לעשרון, מ"מ דנים מנחה הבאה בעשרון ממנחה הבאה בעשרון, ולכך לומדים דוקא ממנחת כבשים. ולר' ישמעאל ילפינן הכל מקרא דסולת מנחת תמיד, שהרי היא כמנחת התמיד, מה שם צריך להוסיף ג' לוגים של שמן אף כאן.

² כן ביארה הגמ' שלר' יהודה דרשינן מבניו ב' דרשות [מדלא כתב בניו], האחת שכשמת כה"ג ולא מינו אחר תחתיו, יורשו מביא את מנחתו. וכן דרשינן שגם כהן הדיוט צריך להביא מנחה זו כשהוא מתחנך, [וללשון אחת ברשיי קאי רק על ימי המלואים].

³ כלומר אפי' שיש לו להקטיר רק את המחצית של בין הערבים, בכו"א לא יכול להביא רק חצי עשרון, וכן לא יכול להביא את החצי עשרון של ראשון. ור' יהודה יליף מהיתור ד-וי"ו של ומחציתה, [ור"ש, וי"ו לא דריש].

⁴ ולימוד זה לר' יהודה אינו צריך, היות דס"ל שיוורש שהוא כהן הוא מקריבה, וממילא ידעינן שאין בה שיריים לאכילה כדין כל מנחת כהן - תד"ה שתהא.